

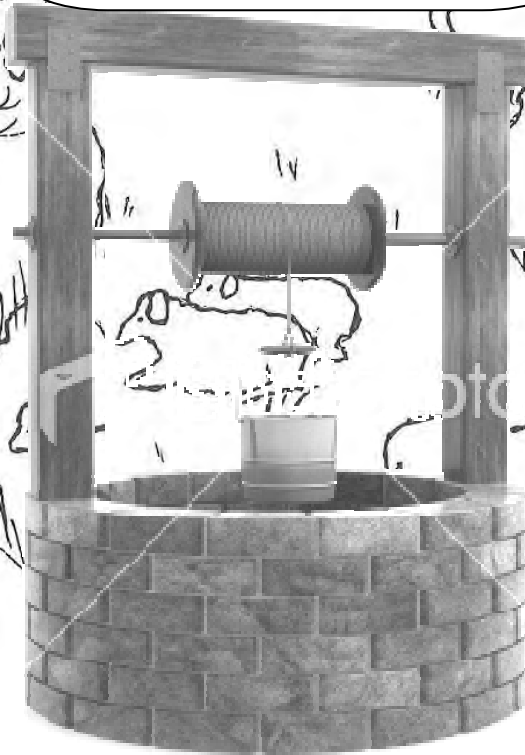
תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

החורא ישמך
הבאר
על
העל

פרשת כי תצא

כיתה ז'

הר"ר יוסף מאיר שווארץ הי"ז

חידו"ת לפרשת כי תצא

להם וע"י כן נכשלו וחסאו בבנות מואב
ובבעל פעור, ע"כ.

ואפ"ל שלזה רמזה כאן התוה"ק דעצת
היצה"ר היא כעצת בלעם להכשיל את
ישראל אף את הכשרים בהם שיתחברו
עם הרשעים, ומטעה אותם שבהתחברות
עמהם יוכלו ללחום עם הרשעים נגד
עצתם בעקירת הדת והתוה"ק, אבל החוש
יעיד להיפך דבהתחבר עמהם יסכים לכל
תועבותם ונעשה משוחד להם ע"י הכבוד
וההנאה שמקבל מהם.

וזהו שאמר הכתוב "כי תצא" למלחמה,
כשאתה נלחם מלחמת היצה"ר עם אויבי
ה' התנאי הראשון הוא שאתה צריך
לצאת מהם ולהבדל מהם, וז"ש הספרי
על אויביך, כנגד אויביך, שלא תטעה
לומר שאפשר להלחם ע"י התחברות ע"כ
הזהיר בספרי שרק כנגד אויביך שתנאי
המלחמה תהי' בהתנגדות עם אויביך, ואז
ונתנו ה' אלוקיך בידך וכל הרשעה כולה
כעשן תכלה והי' ה' למלך על כל הארץ
בב"א.

(דברי יואל)

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה'
אלוקיך בידך.

והקשו המפרשים דהוי לי' למימר כי
תלחם עם אויביך, ולמה כתבה התוה"ק
כי תצא.

(ב) בספרי איתא על אויביך "כנגד"
אויביך וכו'. וקשה מה הוסיף הספרי על
משמעות הכתוב.

ואפ"ל על פי הידוע מספה"ק דבמלחמת
היצר הכתוב מדבר, והנה איתא במד"ר
בפרשת בלק שכשראה בלעם שלא יוכל
לקלל את ישראל ובמלחמה וודאי שלא
יוכל לנצחם, נתן עצה למואבים שיתחברו
עם ישראל וכך יוכלו להחטיאם, והיו
המואבים אומרים לישראל למה אנו
אוהבים אתכם ואתם שונאים אותנו
כולנו בני איש אחד נחנו בני תרח אבי
אברהם, אם אין אתם רוצים לאכול
מזבחנו (מפני שהם נבלות וטרפות) הרי
לכם עגלים ותרנגולים שחטו אותם
כמצותכם ואכלו וכו', ונתפתו ישראל
אחרי דבריהם ואכלו ושתו ממה שנתנו

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו.

איתא בספרי, על אויבך, כנגד אויבך, ונתנו ה' אלהיך בידך, אם עשית כל האמור בענין סוף שה' אלהיך נותנו בידך. וראוי להבין כוונת הספרי במה שמוסיף לדרוש כנגד אויבך, גם אינו מובן אומרו אם עשית כל האמור בענין סוף שה' אלהיך נותנו בידך.

ויבאר על פי מה שאמרו חז"ל (ברכות ו): כל הקובע מקום לתפלתו אלהי אברהם בעזרו, דכתיב (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבוקר אל המקום אשר עמד שם. וביאר הצ"ח בטעמא של קביעת מקום, לפי שהמקום ההוא שהתפלל שם קנה איכות קדושה, ושוב כשמתפלל פעם שנית, קדושת המקום מסייע לו שתקובל תפלתו, עכ"ד.

ובענין זה מצינו בדברי א"ז זללה"ה בייטב פנים (אבני זכרון אות עב) ששמע מפי קדשו של א"ז הישמח משה זללה"ה, שבהיותו אבד"ק שינאווא יצ"ו, התפלל בהחדר שהתפלל בו הגאון הקדוש מוהר"ר שמעלקא זללה"ה ורבינו הקדוש הנועם אלימלך זללה"ה, ונפל עליו

פתאום בליל שבת קודש אימה ופחד גדול עד סוף השבוע, ובשבת קודש שאחר זה בא בלבו אהבה ותשוקה נפלאה, וידע כי מתת אלהים הוא מכח קדושת המקום שהתפללו עליו הצדיקים, עד כאן דבריו הק'.

ומעתה יתבאר לן דרשת הספרי, דהנה על פסוק זה כי תצא למלחמה על אויבך, ביאר בזוהר חדש בפרשתן (דף צו.) שהכתוב מרמז על מלחמת היצר שהוא האויב והשונא של האיש הישראלי, כאמרם ז"ל (סוכה נב.) שלמה קראו שונא. ובא הכתוב להבטיחנו כי תצא למלחמה נגד היצר הרע ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו, ולזה דרש הספרי, אם עשי"ת כל האמור בענין, ירמוז על בחינת וכן תעשו, דהיינו שתעשה במלחמת היצר הרע עשיה לקנות איכות קדושה גם לדורות הבאים, אז סו"ף שה' אלהיך נותנו בידך, הכוונה דגם עד סוף כל הדורות יזכו לנצח היצר במקום ההוא בכח עבודת הצדיקים, שהם הטביעו כח קדושה שיוכלו לנצח את היצר הרע בכל הדורות.

ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ונתנו ה' אלוקיך ביד"ך

עובדא ידענא מק"ז הייטב לב זי"ע שהיה לו מנהג טוב שלא אכל בשר בהמה חוץ לביתו, ופעם אחת שבת אצל בנו הגה"ק רבי משה יוסף זללה"ה האבדק"ק אוהעל יצ"ו, וקודם השבת הזהיר אותו שלא יבשלו עבורו בשר בהמה כמנהגו מימים ימימה, ויהי בליל שבת קודש אצל השולחן הטהור כאשר הביאו לפניו את הרוטב, לקח הייטב לב את הכף בידו ותיכף החזירו, ושאל את בנו אם לא ציוה בביתו שלא יבשלו עבורו בשר בהמה, והשיב רבי משה יוסף כי בוודאי עשה כמצות אביו, וליתר שאת שלח אל ביתו זו אשתו ובשאלת בפיה ואמרה הן כי בוודאי עשתה כמצות אביו ולא בישלה בשר בהמה כלל, וקח הייטב לב את הכף בידו שנית ושוב החזירו כבראשונה ולא רצה לאכול ממנו, וביני לביני נתוודע שאשה אחת שהיתה עוזרת בבית ראתה את התבשיל כחוש, והלכה והכניסה מעט שומן בהמה לתוך הרוטב, ויהי לפלא. והנה בחינה קדושה זו שמענו ונדעם ואבותינו ספרו לנו מצדיקי הדורות תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע אשר זכנו עצמם בקדושה נפלאה מאוד נעלה והיו מרגישים מאליהם בכל דבר אשר המה עושים אם הוא רצון ה', וידועין דברי הרה"ק הרבי ר' מנחם מענדל מרימנוב זי"ע בדברי מנחם (פ' וירא) על הכתוב וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו, ולכאורה אומרו וישלח אברהם את ידו מיותר, דיספיק לומר ויקח אברהם את המאכלת, אמנם ביאור הדבר כי אברהם אבינו קידש וזיכך רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו עד שהיו משיגים מעצמם את מצוות ה', והיו רצים מאליהם לדבר מצוה, ועתה בהעקידה לא רצה היד לשחוט את יצחק, כי באמת לא היה מצוה ולא נאמר לו שחטוהו אלא העלהו, רק לאשר שהוא היה סובר שהוא מצוה, הוכרח לשלוח את יגו בכפיה, וזהו וישלח אברהם את ידו, בעל כרחו, ולזה נאמר לו אל תשלח ידך אל הנער, שלא תכוף את ידך, כי באמת אל תעש לו מאומה, ובדין אין היד רוצה לשחוט, עכ"ד הקדושים. וזה שאמר הכתוב כי תצא למלחמה על אויבך, רומז על מלמחת היצר, כי באם יצא האדם כנגדו במלחמת אש דת השערה, ויתאזר בכח וגבורה להשפילו ולהכניעו, ויתאמץ לעשות רצון קונו וחפץ צורו לקדש ולזכך כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו בקיום התורה והמצוות, אזי מבטיחו הכתוב ונתנו ה' אלהיך ביד"ך, היינו שתזכה להרגיש בידים מהו רצון ה', כי במקום מצוה יהיו הידים רצים מאליהם לעשותו ולקיימו, ובמקום נדנוד חטא ועון יהיו הידים נמנעים ממנו ולא יאונה לצדיק כל און.

(ברך משה)